

Pięć lat programu promocji kultury przedsiębiorczości „PRZEDSIĘBIORSTWO FAIR PLAY”

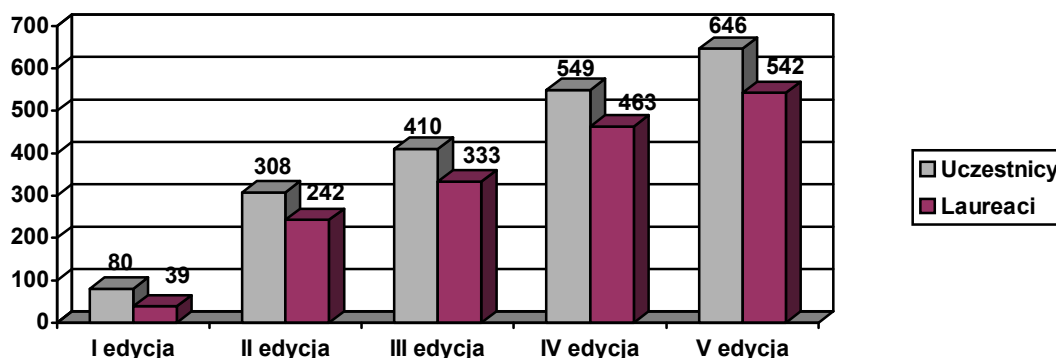
W 2002 roku po raz piąty zrealizowaliśmy program „Przedsiębiorstwo Fair Play”. Przez te minione lata, w trakcie realizacji kolejnych edycji wzięliśmy udział w tysiącach spotkań z przedsiębiorcami i przejechaliśmy tysiące kilometrów, żeby dotrzeć do wszystkich uczestniczących w nim firm rozszaniach po całej Polsce od Suwałk i Koszalina począwszy przez Poznań, Bydgoszcz, Warszawę aż po Nowy Sącz, Bielsko Białą i Limanową. Poprzez rzetelne zasady weryfikacji Program zyskał sobie zaufanie przedsiębiorców i wielu osobowości życia politycznego i gospodarczego, które włączyły się w prace Kapituły, a certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play” stał się pożądanym instrumentem w zdobywaniu rynku. Podczas pięciu dorocznych uroczystych gal wręczyliśmy ponad 1600 certyfikatów.

Przyjrzyjmy się „Przedsiębiorstwom Fair Play” od strony statystycznej.

ZAPOTRZEBOWANIE NA CERTYFIKAT RZETELNOŚCI

Liczba firm pretendujących do tytułu i firm nagrodzonych certyfikatem „Przedsiębiorstwo Fair Play” rośnie z roku na rok. W ciągu pięciu lat niemal 2000 przedsiębiorstw zgłosiło chęć poddania się weryfikacji zgodnej z regulaminem programu, a ponad 1600 uzyskało certyfikat. Porównując kolejne edycje można stwierdzić, że w II edycji laureatów było sześciokrotnie więcej niż w I, natomiast i w III i w IV edycji przyznano 40% certyfikatów więcej niż w roku poprzedzającym (wykr. 1). Należy podkreślić jednak, że średnio, w każdej edycji około 20% pretendujących do tytułu „Przedsiębiorstwo Fair Play” w rzeczywistości nie spełniało stawianych firmom wymagań!

Wykres 1. Liczba uczestników i laureatów programu w latach 1998-2002

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu.

Przedsiębiorstwa, dla których dbanie o etykę to nie tylko jednoroczny epizod lecz świadomie wdrażane działania, są z nami od kilku lat, bowiem ponad 8% laureatów V edycji wzięło udział w programie po raz czwarty, zaś trzy firmy uzyskały certyfikat już piąty raz i im właśnie wręczyliśmy nagrody specjalne – Złote Statuetki.

Dotychczas wśród laureatów najliczniej reprezentowane było województwo śląskie, firmom z tego regionu przyznano co szósty certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play”, jednak sytuacja zmieniła się w V edycji, gdyż najwięcej nagrodzonych w 2002 r. firm – 16% - ma swoje siedziby w województwie wielkopolskim. Procentowy udział w gronie laureatów firm z pozostałych województw oraz liczby przyznanych certyfikatów prezentujemy w tab. 1.

Tab. 1. Liczba laureatów programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” według województw

Województwo	Razem	
	Przyznane certyfikaty	%

śląskie	268	16,6
wielkopolskie	221	13,7
podkarpackie	198	12,2
kujawsko-pomorskie	150	9,3
małopolskie	131	8,1
pomorskie	115	7,1
mazowieckie	111	6,9
łódzkie	89	5,5
dolnośląskie	81	5,0
lubuskie	72	4,4
lubelskie	58	3,6
zachodniopomorskie	44	2,7
opolskie	32	2,0
świętokrzyskie	23	1,4
podlaskie	14	0,9
warmińsko-mazurskie	12	0,7
Razem	1 619	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu.

IM WIĘKSZE TYM LEPSZE? - NIE GDY CHODZI O ETYKĘ!

Warto podkreślić, że w programie mogą uczestniczyć różne pod względem wielkości zatrudnienia przedsiębiorstwa, gdyż wielkość przedsiębiorstwa i liczba zatrudnianych pracowników nie ma wpływu na rzetelność w biznesie! Niemniej z roku na rok notujemy wśród laureatów – coraz mniej firm zatrudniających powyżej 500 pracowników. Odwrotną tendencję natomiast obserwujemy w grupie najmniejszych pod względem zatrudnienia firm (do 10 pracowników), których liczba w gronie laureatów systematycznie rośnie. W tym miejscu należy wspomnieć, że dopiero od drugiej edycji do programu mogły zgłaszać się wszystkie firmy, gdyż I edycja była zorganizowana wyłącznie z myślą o małych i średnich firmach, czyli należących do czterech pierwszych grup wyszczególnionych w tabeli 2.

Tab. 2. Laureaci programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” według grup zatrudnieniowych

Grupa zatrudnieniowa		Edycja				
		Pierwsza	Druga	Trzecia	Czwarta	Piąta
do 10 zatrudnionych	liczby	2	11	24	48	56
	%	5,1	4,5	7,3	10,4	10,3
11-50 zatrudnionych	liczby	18	71	114	167	194
	%	46,2	29,3	34,4	36,1	35,8
51-100 zatrudnionych	liczby	6	40	41	75	91
	%	15,4	16,5	12,4	16,2	16,8
101-250 zatrudnionych	liczby	13	51	80	89	106
	%	33,3	21,1	24,2	19,2	19,6
251-500 zatrudnionych	liczby	0	37	37	40	50
	%	0	15,3	11,2	8,6	9,2
pow. 500 zatrudnionych	liczby	0	32	35	44	45
	%	0	13,2	10,6	9,5	8,3
razem	liczby	39	242	331	463	542
	%	100	100	100	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu.

GDZIE ICH ZNALEŹĆ?

Najwięcej „Przedsiębiorstw Fair Play” funkcjonuje w branży usługowej – w V edycji jest to prawie połowa laureatów, najmniej rekrutuje się z przedsiębiorstw o charakterze handlowym (w V edycji jest to 85 firm).

Poniżej prezentujemy profile działalności firm, które pozytywnie ukończyły V edycję programu. Opracowując je uwzględnialiśmy specyfikę laureatów a nie klasyczny podział na branże (tab. 3).

Tab. 3. Profil działalności laureatów V edycji

Profil działalności:	Liczba firm	Procent
Produkcja i sprzedaż wyrobów dla budownictwa, stolarka, ceramika budowlana	57	10,5
branża spożywcza (także używki i przemysł spożywczy dla rolnictwa)	55	10,1
Usługi komunalne - dostawa wody, energii i ciepła, odbiór nieczystości, usługi porządkowe, utylizacja, ochrona środowiska	54	10,0
Budownictwo ogólne, roboty budowlane, usługi developerskie	37	6,8
Chemia przemysłowa i gospodarcza, kosmetyki, wyroby z tworzyw sztucznych	30	5,5
Sieci i instalacje elektryczne, sanitarne i grzewcze, urządzenia chłodniczo-grzewcze i wentylacyjne	27	5,0
Metale, marzyny i urządzenia	26	4,8
Usługi motoryzacyjne, dealerzy samochodowi	22	4,1
Informatyka i elektronika użytkowa	22	4,1
Produkcja odzieży i obuwia	22	4,1
Usługi pomocnicze w prowadzeniu działalności, pośrednictwo, doradztwo, reklama	22	4,1
Transport i spedycja	20	3,7
Farmaceutyka i medycyna	18	3,3
Przemysł wydobywczy, hutnictwo, produkcja i sprzedaż paliw	16	3,0
elektrotechnika i energetyka	15	2,8
Przemysł wydawniczy i poligraficzny	12	2,2
Przemysł papierniczy	12	2,2
Ochrona osób i mienia	11	2,0
Infrastruktura, rozwój lokalny, zagospodarowanie przestrzenne miast	10	1,8
Meble i akcesoria	10	1,8
Usługi szkoleniowe, kształcenie i doradztwo, nauka	8	1,5
Ceramika i szkło	7	1,3
Produkcja i handel artykułami biurowymi	6	1,1
Telekomunikacja	4	0,7
Geodezja i kartografia	4	0,7
Ubezpieczenia	4	0,7
Turystyka, hotelarstwo, gastronomia	3	0,6
Sport i rozrywka	3	0,6
Niesklasyfikowane	5	0,9
Razem:	463	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu.

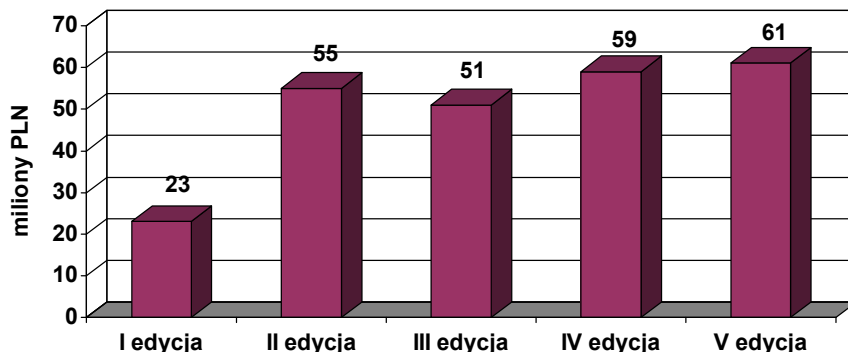
Jak widać największą grupę stanowiły przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją oraz usługami dla budownictwa – 10,5%. Niemal równie licznie były reprezentowane branże spożywcza i usług komunalnych – po 10%.

FINANSE I ETYKA

Najbardziej kontrowersyjnymi danymi i budzącymi zawsze wiele emocji są z całą pewnością dane finansowe. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu na zazwyczaj skrupulatnie ukrywane informacje, podajemy kilka wskaźników finansowych pozwalających między innymi stwierdzić, jaki potencjał finansowy niosą ze sobą firmy, które nagradzamy certyfikatami.

Wykres 2 przedstawia dane dotyczące obrotów przedsiębiorstw, które pomyślnie przebrnęły weryfikację. Najwyższe obroty średnie (61 mln zł) notowały przedsiębiorstwa – laureaci V edycji.

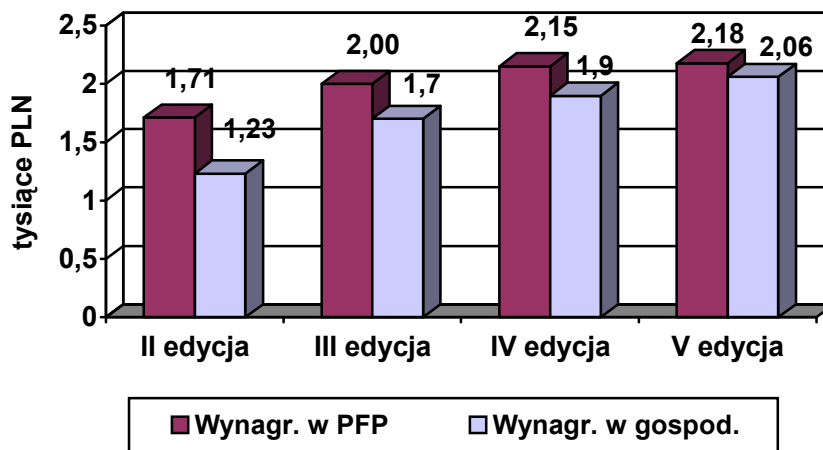
Wykres 2
Średnie obroty w firmach – laureatach programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu.

Dwie następane tablice nie zawierają danych dotyczących firm z I edycji, a odnoszą się do wynagrodzeń oraz darowizn na cele charytatywne, kulturalno-oświatowe i inne. Wykres 3 zawiera informacje o przeciętnym wynagrodzeniu brutto oferowanym swoim pracownikom przez laureatów czterech ostatnich lat.

Wykres 3. Przeciętne wynagrodzenie w firmach – laureatach programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” (dane dla II, III, IV i V edycji) w tys. zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce w 1998 r. wynosiło 1.233 zł, w 1999 r. - 1.707 zł¹, natomiast w 2000 r. – 1.924 zł², a w 2001 – 2.061 zł³. Widać, że wynagrodzenia oferowane przez Przedsiębiorstwa Fair Play nadal przewyższają przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce: w 1998 r. wynagrodzenia proponowane przez laureatów przewyższały ok. 40% wynagrodzenia w gospodarce, w 1999 r. – niemal 18%, natomiast w 2000 r. ok. 13%.

Oprócz dobrych warunków finansowych oferowanych swoim pracownikom, „Przedsiębiorstwa Fair Play” część wypracowanego zysku przeznaczają na darowizny – zarówno na cele charytatywne jak i kulturalno-

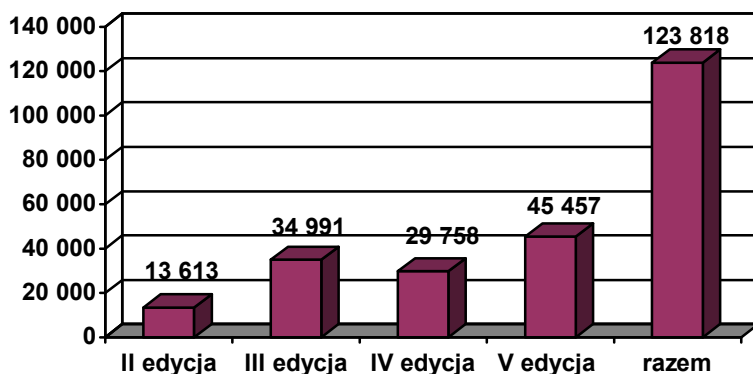
¹ Mały Rocznik Statystyczny Polski 2000, GUS, Warszawa 2000

² Mały Rocznik Statystyczny Polski 2001, GUS, Warszawa 2001

³ Mały Rocznik Statystyczny Polski 2002, GUS, Warszawa 2002

oświatowe oraz sportowe. Jak widać na wykresie 4, firmy nagrodzone w czterech edycjach (od II do V) zasiliły różnego typu organizacje i instytucje kwotą prawie 124 mln zł. W III edycji średnia darowizna przypadająca na jedno przedsiębiorstwo wyniosła ponad 100 tys. zł.

Wykres 4. Darowizny dokonane przez firmy - laureatów programu „Przedsiębiorstwo Fair Play” (dane dla II, III, IV i V edycji) w tys. zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od laureatów programu

Powyższe informacje tylko w niewielkim stopniu opisują „Przedsiębiorstwa Fair Play”, żeby się przekonać, że są one naprawdę nieprzeciętne, należałoby poznać bliżej ludzi, którzy tworzą te firmy, dzięki którym uzyskują one tak dobre wyniki finansowe, a ich produkty są znane na wielu europejskich rynkach. Należałoby posłuchać słów osób, dzięki którym są asygnowane niebagatelne kwoty na działalność charytatywną, ludzi o których pracownicy nagrodzonych firm mówią „ludzki człowiek” lub „wielkie serce”. Mamy jednak nadzieję, że zaprezentowane informacje spotkają się z Państwa zainteresowaniem, a każda kolejna edycja pozwoli nam jeszcze lepiej poznać firmy, które są nagradzane certyfikatem „Przedsiębiorstwo Fair Play” i dzięki temu będziemy mogli jeszcze lepiej promować idee programu oraz uhonorowane firmy. Zainteresowanych zapraszamy także na nasze strony internetowe: www.fairplay.pl